

2025. gada 16. oktobris
Latvijas Nacionālā bibliotēka
Rīga, Mūkusalas iela 3
Konferenču centrs, -1. stāvs

Zinātniska konference

Latviešu grāmatas ceļš: terminoloģija un valoda piecsimtsgades gaismā

Konferences darba valoda: latviešu

9.15–10.00 Reģistrācija. Rīta kafija

10.00–10.15 **Konferences atklāšana**
KATRĪNA KUKAINE, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Attīstības departamenta direktore
Prof. MĀRIS BALTIŅŠ, Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas priekšsēdētājs

10.15–12.00 Rīta plenārsēde

Konferenču centrs, - 1.stāvs

Vada: DAINA PAKALNA, Latvijas Universitāte, LZA TK Informācijas un dokumentācijas terminoloģijas apakškomisija

Jēdzieni un vārdi bibliotēku vēsturisko kolekciju pētniecībā
KRISTĪNE ZAĻUMA, Latvijas Nacionālā bibliotēka

**Eiženija Peile – pirmās latviešu bibliotēku nozares terminoloģijas vārdnīcas
sastādītāja**
JANA DREIMANE, Latvijas Nacionālā bibliotēka

**Izglītības terminu skaidrojošā tiešsaistes vārdnīca (2023) – atskats uz ieceri un
īstenošanu. Problemātikas aktualizējums**
DIĀNA LAIVENIECE, Rīgas Tehniskās universitātes Liepājas akadēmija
ANITA HELVIGA, Rīgas Tehniskās universitātes Liepājas akadēmija

Terminoloģija “Dzīvnieku valsts” tulkojumā diahroniskā skatījumā
ANDREJS VEISBERGS, Latvijas Universitāte

**Ģeogrāfijas terminoloģiskais diskurss un dažu pamatterminu vēsture latviešu
valodā**
JĀNIS VECKRĀCIS, Ventspils Augstskola

12.00–13.00 Pusdienu pārtraukums

latviešu grāmatai
5[.]0

13.00–14.20 Paralēlās sesijas

1. SESIJA Latviešu zinātnes valoda digitālajā laikmetā: tulkojumi, vārdnīcas, termini

(Konferenču centrs, -1. stāvs)

Vada: MĀRA JĒKABSONE, Jūrmalas Centrālā bibliotēka, LZA TK Informācijas un dokumentācijas terminoloģijas apakškomisija

Mašintulkotāju pēcreģistrācija latviešu zinātnes valodas ietērpā

AIGA BĀDERE, Ventpils Augstskola

Lielo valodas modeļu iespējas latviešu vēsturisko vārdnīcu digitalizēšanā un satura bagātināšanā

EDUARDS CAUNA, LZA TK Informācijas tehnoloģijas, telekomunikācijas un elektronikas terminoloģijas apakškomisija

Par nākamajiem 500! Grāmatrūpniecības terminu nākotnes perspektīvas un prognozes

ULDIS CERBULIS, LZA TK Poligrāfijas terminoloģijas apakškomisija

IKT sekundārā terminrade latviski un lielie valodas modeļi: iespējas un izaicinājumi

DACE ŠOSTAKA, JURIS BORZOVŠ, JĀNIS ZUTERS, MAKSIMS ČIŽIKOVŠ, Latvijas Universitāte

2. SESIJA Nozīmes, termini un īpašvārdi: valodas attīstības aspekti

(Konferenču centrs, -1. stāvs)

Vada: DIĀNA RUDŽĪTE, LNB, LZA TK Informācijas un dokumentācijas terminoloģijas apakškomisija

Reklāmas apzīmējumu vēsturiskā attīstība latviešu valodā: nozīmes veidošanās

GUNTA LOČMELE, Latvijas Universitāte

Vārda "koris" vēsture un tā izpratnes atšķirības mūsdienās

ANNA RUDŽĪTE, Ventpils Augstskola

Vieglā un vienkāršā valoda: terminu šķīrums un lietojums

VELGA POLINSKA, LU HZF Latviešu valodas institūts

No Kyiv līdz Hersonai: ukraiņu īpašvārdu latviskās atveides principi un izaicinājumi pēc 2022. gada

VIKTORIJA PRITUĻAKA, Latvijas Republikas Saeima

3. SESIJA Terminu nozīmes laika un kontekstu griezumā

(Konferenču centrs, -1. stāvs)

Vada: MĀRIS BALTIŅŠ, LZA Terminoloģijas komisija

Vārds tas pats – nozīme cita. Krimināltiesībām specifiskie termini un to izpratnes nevienveidība

KRISTĪNE STRADA-ROZENBERGA, Latvijas Universitāte

Terminoloģijas mainība kā auglīga vieta viltusdraugiem: dažu ekonomikas terminu piemērs latviešu valodā

EVELĪNA ĶIRŠAKMENE, Latvijas Universitāte

Ieskats dažu botānikas taksonomijas terminu vēsturē un mūsdienu lietojumā

SILGA SVIĶE, Ventpils Augstskola

Termina "tūrisms" definēšanas diahroniska attīstība

ANNA ŠĒFERE, Ventpils Augstskola

14.30–16.00 Noslēguma plenārsēde

Konferenču centrs, - 1.stāvs

Vada: DAINA PAKALNA, Latvijas Universitāte, LZA TK Informācijas un dokumentācijas terminoloģijas apakškomisija

Termins valodas politikā: tradicionālo un jauno konceptu atspoguļojums oficiālos dokumentos un (populār)zinātniskos tekstos

INA DRUVIETE, LU HZF Latviešu valodas institūts

VIJA POŽARNOVA, LU HZF Latviešu valodas institūts

Ar sociālajiem medijiem saistītā leksika komunikācijas zinātnes akadēmiskajos rakstos

DITE LIEPA, Rīgas Stradiņa universitāte

ILVA SKULTE, Rīgas Stradiņa universitāte

20. gs. pirmās puses latviešu un lietuviešu terminogrāfija

REGĪNA KVAŠĪTE, Viļņas Universitātes Šauļu akadēmija

Konceptuāli latviešu terminoloģijas vēstures jautājumi: rosinājumi tālākai virzībai

MĀRIS BALTIŅŠ, LZA Terminoloģijas komisija

Konferences noslēgums

Konferenci rīko:

Latvijas Nacionālā bibliotēka

E-pasts: evija.vjatore@lnb.lv;

LZA Terminoloģijas komisija

E-pasts: tk@lza.lv

Konference notiek notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstu.

